

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In CAPITALA: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
DISTRICTE: 36 " 18 " 10 "
STRĂINĂTATE: 48 " 24 " 12 "

Articolii nepublicați nu se înapoiază

PENTRU ABONAMENTE, ANUNCIURI și RECLAME a se adresa:

In ROMANIA: La administrațiune, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
HAMBURG: La Adolf Steiner, Gansemarkt, 58, Biuroul central de anunțuri pentru Germania.
Pentru FRANȚIA, ANGLIA, AUSTRO-UNGARIA și ITALIA: Se va adresa la Agence Havas, Paris.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei — Reclame pe pagina III-a 2 lei
— Scrisorile nefrancate se refușă.

Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARUL STREINE

Belgrad, 6 Martie.

Actul de abdicare s'a făcut în sala cea mare a palatului celui nou. La Te-Deum din hiseriază, ce a precedat actul, regele n'a asistat. Abdicarea a făcut o impresie cu atât mare, că populația nu se aștepta la așa ceva. Insa abdicarea se pregătise de mult și că se va face în curând era cunoscut. Puterile amice. Regele a citit documentul de abdicare cu voce tare sfătuiră pe fiul său să fie pentru popor un rege bun și credincios, să nu se lase a fi induș în eroare de lingușitor și ipocriți, ci să facă fericită țara prin o domnie dreaptă. Inginuchiarea lui Milaa înaintea fiului său a făcut o impresiune penibilă asupra celor de față. Tinerul rege a îmbrățișat pe regent și a sărutat mâna mitropolitului, care a bină cunoscut actul.

Berlin, 6 Martie.

Poile vorbesc încă puțin despre evenimentele serbe. Unele exprimă temeri asupra viitorului.

Berlin, 6 Martie.

Berliner Tageblatt menține știrea, că logodirea marelui duce moștenitor rus cu principesa Alice nu se va face.

Paris, 6 Martie.

Temps spune, că în procesul verbal al judecatorului de instrucție asupra hârtiilor confiscate de la liga patrioților se dovedește, că organizarea ligii avea un plan pentru mobilizarea membrilor ei, dar nu se probează, că s'au făcut încercări spre a atrage pe soldați. Ministrul de justiție și a amânat hotărârea, dar se pare sigur că mai mulți membri ai ligii vor fi dați în judecată.

Paris, 6 Martie

O corabie austriacă, având pe bord încărcate 700 butoaie cu petrol, sub comanda căpitanului Svich cu 13 oameni și un pazitor de port a luat foc în postul de la Marsilia la 3 ore dimineața. S'a întâmplat o exploziune teribilă. Au scăpat patru oameni. S'au găsit cadavru căpitanului și al elevului marinar; ceilalți oameni au dispărut.

Atena, 6 Martie.

Acum s'a făcut o descoperire de mare interes în Acropolea din Atena. Acolo s'a dat de o inscripțiune ce conținea o parte a socotelilor, ce se referă la terminarea uneia din marile opere ale lui Phidias, anume a statuii zeiței Pallas Athena, făcută din aur și abanos. Dirigiitorii lucrării au constatat în timpul execuțiunii operii, că au primit de la casierul suma de o sută talanți (ca la 500.000 franci) și ei însemnează sumele ce au cheltuit pentru cumpărarea de aur și abanos. Din socotelile lor se vede, că pe la anul 438 a. Ch. raportul de valoare dintre aur și argint era același, cum a existat în Europa până în anul din urmă. Aceasta e foarte important pentru studiul economiei naționale la cei vechi.

Sofia, 6 Martie.

Știrea, adusă mai întâiu de Gazeta de Moscova, că prințul Alexandru de Battenberg ar fi ridicat pretențiuni la guvernul bulgar să i se plătească despăgubiri pentru sumele ce le-a avansat densusl' odinioară din lista sa civilă și că aceste pretențiuni ar fi deja satisfăcute, e cu totul neexactă. Prințul Alexandru n'a fost nici odată în poziție să vie în ajutorul guvernului bulgar. Singura sa cerere dela guvernul bulgar este în prețul de cumpărătoare, cu care Sobrania, în sesiunea 1886, a rest-cumpărat moșiile prințului ca proprietate a statului. Acum trei săptămâni prințul a trimis pe un fost funcționar al cancelariei civile prințare spre a ridica dela casa statului de aici suma de 500.000 franci, adică jumătate din prețul de cumpărătoare iar de restul de 500.000 franci prințul poate dispune ori când.

Belgrad, 6 Martie

Cei doi generali, numiți în regentă cu Ristici, n'au jucat vre un rol politic însemnat. Generalul Ristici e în etate de 55 ani și în timpul războiului cu Turcii, la 1877, a fost ministru de război; generalul Belimarkovici, în etate de 60 ani, a comandat pe atunci un corp de armată și s'a distins în bătălia dela Lescovatz.

Vânzarea bunurilor Statului

Camera de la 17 Februarie

D. P. P. Carp, ministru de externe. D-lor deputați, înaintea de toate trebuie să apar pe colegii mei de crima de care au fost acușați. Nu, d-lor, proiectul prezentat de mine n'a fost ucis de către colegii mei, el trăește, crește și va deveni mare; dacă mă uit însă la dînsul, astfel cum se oglindește el în părțile diferiților oratori, atunci vă mărturisesc că nu l' mai recunosc; unul i-a pus un straiu care nu este al lui, altul l'a pus o coadă de strigoiu, un al treilea l'a pus o caciulă frigană și radicală în cap, și deși asemenea lucruri sunt admise în timpul carnavalului, să mi permiteti, fiindcă suntem în ajunul lăsatului de sec, să desbrac copilul meu de toate aceste haine și să l' arăt astfel cum a fost conceput și astfel cum este în realitate. Ca să ajungem la acest sfârșit, imi veți permite să curăț într-o câva tărâmul discuțiunii de toate lucrurile acelea cari au fost aduse și tratate înaintea d-voastră și cari nu au nimic a face cu proiectul de lege de față.

D'antăiu voi exclude din discuțiune așa numitul drept istoric, în virtutea căruia țeranul are dreptul de revendicațiune asupra pământului.

Dacă țeranul a avut dreptul asupra pământului său nu, aceasta este indiferent pentru noi; căci dacă țeranul nostru a avut drept asupra pământului, și eu cred că l-a avut, nu mai puțin a avut proprietarul drept asupra ceva mai scump decât pământul, adică asupra muncii și libertății săteanului, și meritul imens al legii de la 1864 a fost că nu numai a emancipat pe sătean, dar a emancipat țara întreagă; căci dacă a emancipat pe țerani de proprietari a emancipat totodată pe proprietari de țerani. (Aplause).

Precum vedeți, din toate acestea noi nu putem însă trage astăzi nici o concluziune care ar motiva prezentarea legii de față.

Asemenea, d-lor, cred că este bine să înlăturăm din discuțiune o oarecare sentimentalism, ce nu are valoare în politică.

Ați auzit pe un d. orator care, cu un talent necontestat, s'a încercat să ne arate pe țeran ca modelul tuturor virtuților și cum în schimbul atator virtuți noi am grămădit pe capul lui toate miseriile. Concluziunea ar fi că ceea ce facem astăzi nu ar fi decât îndreptățirea unei opresiuni seculare. Ei bine, nici aceasta nu este exact. Țeranul la noi este ceea ce l-au făcut secolii, este ceea ce l-a făcut starea de cultură încă înapoiată în care ne aflăm cu toții, nu numai el, și eu sper, că cu ridicarea nivelului de cultură a întregii țări se va ridica țeranul, se vor ridica toți, și alegătorii și parlament și ministri. (Aplause).

Asemenea trebuie să înlăturăm din discuțiune toate atacurile asupra intențiunilor cari le am fi avut, prezentând acest proiect de lege.

Unii au vrut să conteste paternitatea și să o dea altora. Nu mă uit la aceasta și nu mă întreb cine a avut o idee; căci ideile aparțin nu acelor cari le au, dar acelor cari le apără. Și când apărăm aceste idei le revendicăm ca ale noastre, orcari ar fi părinții lor. (Aplause).

Ni s'a mai zis: Reclamă electorală! Eu cred că este un mod mic de

a trata ast-fel această cestiune. Reclamă electorală! Apoi toată lumea face reclamă electorală când se adresează la alegători. Când cerem încrederea alegătorilor nu o cerem pentru ceva? Evident că da! Și când zicem: Eu sunt mai bun de cât altul, nu este o reclama electorală? Este însă o parte a reclamelor electorale pe care nu trebuie să o tolerăm, ci să o condamnăm.

Este acea reclamă electorală care promite și care nu se ține de cuvânt. (Aplause).

Aceasta nu se poate zice de noi. Am făcut reclamă electorală; am promis, suntem cu toții decizi să ne ținem de cuvânt; și cu toții ne vom ține de cuvânt. (Aplause).

În această privință facem un act politic serios, facem un act care, orcât s'ar zice, este un progres social pe care guvernul vă cere să l' faceți împreună cu țara.

Eu sunt convins de aceasta, și nici un argument nu va putea să răstoarne acest adevăr.

Dar să vedem acum după ce am curățit ceva terenul, ce este legea aceasta?

Legea aceasta nu e decât o peatră dintr'un edificiu întreg la care cu toții trebuie să lucrăm.

Am zis de mult deja: O dată rețatul român creat, o dată acest mare edificiu clădit, trebuie să ne uităm și la cei cari locuiesc într'ensul și cum el locuiesc; și trebuie să ne ocupăm poate cu mai puțin merit de cât nu au avut acei cari au clădit zidirea, de a o face locuibilă pentru cei ce s'ed într'ensă.

În primul rând mi-am zis, sollicitudinea, atențiunea, și studiul nostru se cuvine să le aibă clasa țărănească. Starea ei morală și materială trebuie să ne preocupe înainte de toate; pentru că în afară de or-ce fraseologie, de or-ce sentimentalism politic, trebuie să recunoaștem că acolo stă și baza și viitorul acestei țări (Aplause).

Starea materială și morală. Starea morală eu cred că de la nivelul de jos, unde se află, trebuie să o ridicăm.

Și aceasta nu se face numai cu această lege. Cred că trebuie un complex întreg de legi cari, încetul cu încetul, trebuie să vină înaintea d-voastră, și cari vor face pentru țeran ceea ce li datorează țara aceasta. Las deci cestiunea morală de o parte, va veni momentul unde vom discuta-o. Astăzi avem a face numai cu starea materială, că reclamă țeranul să fie în traiul său de toate zilele neatârnat.

Ca să fie așa, reclam ca să puneți cel puțin atât pământ cât îi trebuie ca hrana de toate zilele să i fie cu puțință fără să atârne de alt cine-va.

Statul este el în posibilitate să ușureze această pozițiune a sătenilor, să aducă această îmbunătățire?

Eu zic că da, pentru că ne găsim în situațiunea fericită a unui Stat care e cel mai mare proprietar din țară, și că în dreptul lui absolut de utendi et abutendi, cum zicea d. Lahovari, el e în drept să vândă și să dea, dacă voiiți, fără plată proprietatea lui, cum o înțelege.

Atunci ne-am hotărât pentru singurul lucru practic, rațional, logic: pentru vânzare.

De ce pentru vânzare? Pentru că este mai bine ca acela care capătă pământ să știe că nu l-a căpătat de geaba, să știe că este rodul muncii lui, și că el plătind, el a și căști-

gat, dar că n'a fost o pomană care i s'a dat. (Aplause).

Dar aici ne loveam de o dificultate: Să vând; dar cui să vând? Să vând acelui care n'are. Iată o primă greutate: el nu are nimic, și cu toate astea trebuie să cumpere și trebuie să plătească; prin urmare trebuia legea să facă condițiuni de aceea cari permiteau să cumpere și cei mai săraci; s'a luat ca basă următorul fapt: or oi vinde or n'oi vinde, e evident ca țeranul ca să trăiască are să fie obligat să închirieze, și dacă eu îi fac condițiuni de plată de astfel de natură încât anuitatea care o plătește el, nu întrece chiria, care și fără de aceea e silit el s'o plătească în fie-care an, atunci am găsit soluțiunea problemei și am permis aceluia cari n'au, cu toate că n'au, să poată cumpăra. Acesta era punctul de plecare al legii; trebuia să se găsească anteu o normă de preț așa încât anuitatea să nu întrecă chiria pământului, și de acolo o modalitate de plata care să i permită lui, chiar plătind mai puțin decât chiria care o plătea până acum, să poată deveni cu vreme proprietarul locului pe care l-a cumpărat el; vedeți d-lor, și aveți să vedeți încet cu încet cum dispozițiunile legii nu sunt decât consecința logică, consecința neștrămutată a primului punct de plecare, și cum fiecare paragraf isvorăște în mod logic de la premisa pusă la început.

Eu, ca proprietar, sunt în drept să vând cui vreau, și când veniți d-voastre și ziceți pentru ce ați făcut categorii, răspund: Am făcut categorii pentru că am vrut să fac; pentru că am drept să fac categorii; pentru că eu ca proprietar sunt în drept să vând or cui voi vrea, și când vine cine-va și mi zice: Ba nu, să mi vinzi mie și nu altuia, îi voi spune cu dreptul meu de proprietar în mână: D-ta nu ai să te ocupi în liberul meu arbitru, eu ca proprietar vând cui vreau; căci sunt stăpân; dreptul utendi et abutendi îl revendic în mod absolut pentru Stat ca și pentru fiecare proprietar. Dar atunci zic: În exercițiul absolut mele libertăți ca proprietar eu întreb: Cui e interesul meu să dau întâiu? Întăiu dau acelora cari nu au nimic; și dau întâiu acelora cari nu au avut nimic; și iată cum vedeți că în mod logic, firesc, naște cea d'antăiu categorie care e în lege. Pe urmă, după ce am dat la toți aceia cari nu numai nu au, dar n'au avut niciodată nimic, atunci Statul zice: Merg mai departe și mai dau încă și la aceia cari au ceva; dar care acel ceva nu este îndestulător pentru a asigura starea materială de care cu toții voim să se bucure săteanul la noi.

Și atunci a venit a doua categorie ca Statul să vândă și aceluia cari au ceva, dar cari au mai puțin decât un hectar. Venea apoi o a treia categorie; dar care a fost înlăturată de către colegii mei, și fiind că am făcut această concesiiune nu voi fi eu acela care să reviu asupra ei; îi dau numai să mă explic cum era proiectul. Această a treia categorie se referea la cei împroprietăriți în 1864 și la scoboritorii lor. Aci se iveau o dificultate care are să existe de acum înainte, o dificultate care bate la ușe și care, cu toată aprobațiunea ce a dat d. Lascar Catargi argumentațiunii d-lui N. Aslan, are să se prezinte mai curând sau mai târziu; căci cestiunile nu se înlătură pentru că le negi, pentru că te uiți la din-

sele din înălțimea unei argumentațiuni mai mult sau mai puțin științifice. Cestiunile cari conțin un adevăr, odată puse în picioare, își fac drumul înafară de oamenii și piedicile cari li se aduc. (Aplause).

Venea, ziceam, o greutate: dacă noi dăm facultatea de a cumpăra celor împroprietăriți la 1864 și moștenitorilor lor, nu întâmpinăm noi următorul pericol? Închipuiți-vă, d-lor, un sat împroprietărit la 1864 cu 100 locuitori; moștenitorii n'au ajuns încă la moștenire conform cu legea; dar ei se duc și cumpără pe moșiile Statului loturi și tot conform cu legea se mută pe acele loturi.

Cei 100 împroprietăriți la 1864 mor, conform legilor naturii, după o vreme oare-care; în acest cas ce se face cu pământul pe care trebuie să l' moștenească rudele lor din departare?

Moștenitorul fiind stabilit aiurea n'are să părăsească cele 10 sau 15 pogoane ce le-a cumpărat de mai înainte pentru ca să gospodărească un hectar în satul său de naștere; are să l' dea deci în posesiune.

Se va întâmpla dar, ca părți întregi să rămână despopulate și în loc ca fie-care țeran să fie proprietar pe o parte de pământ, are să se ajungă la rezultatul că împroprietărirea din 1864 să se distrugă chiar prin faptul legii, și să fie iarăși o comasare care să se dea în posesiune de o sumă de proprietari reslățiți în toate unghiurile țării.

De aceea ziceam că moștenitorii legii din 1864 nu trebuie să fie admisi la vânzarea loturilor de 5 hectare ce se vînd prin legea de față.

Ne lovim însă de o dificultate, ne lovim de dificultatea Constituțiunii, a codului nostru civil. În adevăr Constituțiunea proclamă inalienabilitatea pământurilor din 1864, iar legea noastră civilă impune divizibilitatea acestor pământuri, și aci vine, d-lor, o cestiune pe care ziceam adineori că d-voastre aveți să fiți obligați să vă ocupați cu densa. Mai curând sau mai târziu are să vină un moment când n'are să mai vie cutare sau cutare și să se crează că a resturnat o idee și o necesitate socială prin faptul că aruncă în fața d-lui Carp cuvântul de majorat țărănesc, sau pronunță vorba de socialism de Stat fără să dea nici argumente, și crezând că cu câte-va epitete s'a îndepărtat o necesitate a Statului și a societății la care oamenii mai culti — să nu se supere d. Nicu Aslan — din alte țări, tot așa de patrioți ca d-voastre, le a tratat fără ca cine-va să-și bată joc de dînsese și le-a dat o soluțiune care este conform cu știința și conform cu necesitățile moderne. (Aplause).

Cum vedeți, d-lor, mai toate dispozițiunile proiectului sunt isvorite, ca consecințe logice, din primul punct de plecare, din premisa care am pus-o adineori. Mai era în cercul acesta de idei încă o necesitate. Ce voim noi? Îndreptarea stărei materiale a țeranului; dar cine voește lucrare trebuie să voiască și mijloace. Ce interes avem a schimba un proletariat, care n'are nimic, în altul care are ceva. Prin aceasta absolut nimic, nu este o îmbunătățire, ci numai o nuanță mai mult. Și atunci am zis: Acelor țerani, cari cumpără de la Stat pământ în condițiuni cari vedem că le ușurează cumpărarea, nu este bine, nu este drept, ca să facem lucrarea deplină, când le dăm ușurare de cumpărare să i ușurăm și la exploa-

tare? și atunci a născut ideea avansurilor. Este evident că acela care are deja locuința lui și toate îndemânările, acela nu are așa nevoie de avans, nu are așa nevoie de ușurarea exploatarei pământului, ca acela care este obligat să se ducă 20—30 kilometri depărtare și care trebuie să înceapă din nou o viață întreagă, o gospodărie întreagă. Colegii mei s'au opus la aceasta; s'au opus pentru motivele cari le-au explicat d. Lahovari. Știți că politica este, cum a zis un mare om de Stat, arta concesiunilor și a compromisiunilor. Prin urmare, ca să ajungem la o înțelegere și ca să putem prezenta înaintea d-tră proiectul primitiv, ca operă comună a noastră a tuturor, trebuia să se facă concesiuni și trebuie, odată făcute acele concesiuni, să ne ținem în mod onest de ele. (Aplause).

Și eu cred, d-lor, că nu numai eu dar toți amicii mei vor consimți la concesiunile cari le-am făcut, căci nu admit ca să mă puneți în poziția aceea ca eu să fi concedat ceva, și că pe urmă amicii mei să nu ratifice concesiunea făcută, și această ne ratificare să fie interpretată față de mine ca un act de rea credință. (Aplause).

D. N. Voinov. Va să zică să nu mă dăm avansuri la locuitori?

D. ministru de externe, P. P. Carp. Veți vedea îndată.

Însă, d-lor, am zis că forma sub care se prezintă avansul ăsta este diferentă, numai să se facă. Dacă d-tră nu voiți să se facă avansul pe calea directă de către Stat, atunci trebuie să dați un alt mijloc care să fie posibil. Atunci domnie-lor ați zis, și eu am consimțit, ca acest avans să se facă pe cale de credite. La aceasta am consimțit; însă ca ideea avansului să se suprimă cu dsăvârșire, aceasta nu o pot primi fiindcă trebuie să se dea țăranilor ajutorul de instalațiune. Că aceasta are nevoie de o regulare bine studiată sau chiar de o lege, aceasta o recunosc; însă d-tră trebuie să puneți în lege principiul, pentru că odată principiul pus, devine un drept pentru acela care poate cere aplicarea acestei legi și atunci d-tră sunteți obligați, fie sub o formă, fie sub o alta, ca să faceți acest avans.

Dar, d-lor, mi-am zis: starea materială a țăranului este suficientă? Și atunci pornind de la acest punct de plecare și gândindu-mă atât la starea lui materială cât și la starea lui morală, mi-am pus întrebarea dacă comunele rurale la noi n'au nevoie de conducători ești chiar din sinul lor. Atunci am spus că, pe lângă loturile mici, trebuie să vindem la căpeteniile din comune și loturi mai mari.

Dacă din proiectul primitiv s'a modificat cătimea, aceasta este aproape indiferent și nu a fost trebuință de discuțiunii și nici de concesiunii; căci în primul proiect se poate cumpăra două loturi de 10 hectare, iar nu numai unul ca la cele 5 hectare, prin urmare redacția actuală este mai mult o precizare de cât o modificare a proiectului primitiv.

Acestea sunt, d-lor, intențiunile proiectului, acestea sunt țelurile lui, acestea sunt modificările introduse în el; și dacă mă veți întreba ce este această operă? Este ea liberală? Este ea conservatoare? Eu voi zice că este și liberală și conservatoare. Este liberală pentru că ori și ce idee liberală, precum tinde ca să se lătească mai mult într'un popor exercițiul drepturilor politice, așa trebuie să tindă să se lătească într'un popor îmbunătățirea stărei materiale. Ea este eminamente conservatoare, pentru că chiar de nu ar fi în interesul săteanului, ea este în interesul proprietarilor mari. Și aci răspund d-lui Panu, care 'mi zicea: n'ați prezentat legea pentru că iubiți țăranii. Am spus deja că n'am prezentat legea pentru că iubim țăranii; căci în politică trebuie să ne uităm la necesitățile unei societăți iar nu la simpatiile or la antipatiile noastre. Dar a mai adăogat pe lângă această d. Panu: ați prezentat pro-

iectul de frică. De frică! Dacă argumentez cum voi face-o, dacă sunt în eroare, să mă rectifice d. Panu; — presupun că d. Panu, vorbind de frică, a făcut aluziune la răscoala din primă-vara trecută și la teama ce avea răscoala a trebuit să lase în inima noastră a tuturor.

Dar nu în primă-vara anului 1888 a născut acest proiect, căci principiile lui principale, deși în mod embrionar, datează deja de la 81. Dar de ce voiți d-voastră ca numai frica să fie mobilul nostru? Oare credeți că noi ca proprietari mari, ca conservatori, suntem așa de puțin inteligenți să nu recunoaștem cu toții adevărul: țăran sărac, proprietar sărac; țăran bogat, proprietar bogat, și că este o conexitate absolută de interese între proprietatea cea mare și între proprietatea cea mică, și că or-ce bine am aduce noi, or-ce îmbunătățire vom face, or-ce înlesnire aducem țăranului, — o facem în interesul lui d'ânteu, dar o facem și în propriul nostru interes, căci în ultima instanță din munca lui tot noi avem să tragem mai multe foloase și mai multe roade. (Aplause).

Prin urmare, nu de frică, dar pentru-că ne înțelegem adevăratul interes nu numai al țerei — și dacă voiți mă pun pe tărâmul egoist — dar pentru că înțelegem adevăratul interes al nostru, al proprietarilor, am venit cu această lege, și de aceea zic că ea este liberală și conservatoare; și ca să confund aceste două idei într'un singur cuvânt: ea este națională. (Aplause).

Eu sunt convins, d-lor, că pentru proprietatea cea mare, în afară de acest raport între densa și țăranii, are să mai nască un alt folos, care are să îndoiască poate valoarea moșiilor noastre; noi proprietarii mari azi avem un concurent imens în Stat; cel mai mare producător și exploator azi este Statul. Inchipuiți-vă d-voastră că odată toate moșiile vândute la țăranii, concurența pentru moșiile particulare va fi mai mare, nu pentru că numărul arendașilor va fi mai mare, ci pentru că numărul moșiilor de arendat va fi mai mic, și de aci concurența fiind mai mare, are să se producă un spor al proprietății mai mult de cum este azi.

Să mergem mai departe, d-lor. Dacă noi vom lăsa țăranul în starea în care se află azi, copiii lui când vor vedea că la țară nu se mai pot hrăni, cu încetul cu încetul au să părăsească câmpia și au să se ducă în târguri, și ast-fel cu încetul cu încetul brațele de cari avem nevoie la țară și cari speram să se înmulțească mai mult, au să devină din ce în ce mai puține, și are să se producă în târguri un proletariat, care vă asigur că dacă nu va fi mai periculos dar va fi cel puțin tot atât de periculos ca și proletariatul câmpean. Prin urmare, este în interesul nostru al tuturor să oprim acest lucru; și vedeți că în afară de orice preocupățiune în privința situațiunii materiale a țăranilor, este în interesul tuturor proprietarilor mari, este în interesul conservatorilor a primi această idee și de a vota acest proiect.

Dar mai este și un alt lucru; dacă nu mă tem de răscoale, și dacă ivindu-se răscoale, nu mă voi da îndărăt, căci în fine și Statul are drepturile lui și societatea trebuie să fie apărută, nu mă voi da îndărăt a le năbuși cu toată energia de care voi dispune; am însă o datorie și aceasta o avem cu toții, adică să contribuim din toate puterile noastre ca clasele să fie împăcate între dênsele în această țară. (Aplause). De la această împăcare naște înflorirea acestei țări, de la această împăcare va naște și puterea ei în timpurile cele grele.

D-lor, d. Eugeniu Ionescu făcea aluziune la Stein și la reforma lui țărănească. Sciți de unde a venit impulsivitatea reformei lui Stein? Impulsivitatea reformei lui Stein nu a venit de la o bărbat de Stat, a venit de la o femeie modestă și nenorocită, deși regină și frumoasă.

După bătaia de la Iena, regina Luisa a scris o serie de scrisori lui

Stein, și i-a zis: Dacă am avut nenorocirea care ne-a zdrobit, este că nu ne-am ocupat destul de toate clasele acestei țări, este că nu ne-am gândit destul că clasa dirigită nu trebuie să fie clasă exploantă, și nu am făcut nimic pentru clasa exploantă. În scrisorile ei veți vedea în mod embrionar toate ideile cari le-a înserat Stein în marea lui reformă, inaugurată la începutul acestui secol, continuată la 1848 și neterminată încă nici azi; căci guvernul Germaniei se ocupă și azi de starea țăranilor și ténêrul împărat când a făcut proclamațiunea, și la suirea sa pe Tron a zis: Înainte de toate voi fi părintele claselor de jos.

Ei, d-lor, aceasta vom să facem și noi. Noi, mai prevăzători, nu am voit să așteptăm ca nenorocirea țerei să ne învețe minte; noi vom să profităm de nenorocirile altora, vom ca atunci când timpurile cele grele vor veni țara să fie împăcată înăuntru și puternică în afară. (Aplause). Pe această cale poate vom ajunge la rezultate mai frumoase și mai mari decât nu vă puteți închipui, și poate că legea aceasta, cât de modestă pare ea astăzi, poate că va fi germinile de unde va răsări un ștejar puternic la a cărui umbră aveți să vă adăpostiți cu toții. (Aplause prelungite).

SERVICIUL TELEGRAFIC

'AL ROMANIEI LIBERE.

— 8 Martie —

Moscova, 8 Martie.

Gazeta de Moscova crede că singurele personaje sârbe cari au prestigiul cerut pentru a domina partidele sunt regina Natalia și mitropolitul Mihail. Ea povățuește deci pe regenți să'i rechemie și să urmeze sfaturile lor.

Berlin, 8 Martie.

Gazeta Germaniei de Nord vorbește în termen simpatiei de evenimentele din Serbia. Ea vede în intențiunea ce-a manifestat-o d. Tausanovic de a reduce bugetul răsboiului, o garanție că guvernul regenților se gândește serios să concentreze activitatea sa în dezvoltarea resurselor economice ale țării. Astfel că Serbia care până acum n'a îndeplinit într'un mod conștiincios obligațiunile internaționale, va proba că se fereste de orice ambițiune răsboinică.

Viena, 8 Martie.

D. Zankoff primind la Praga pe redactorul ziarului Narodni Listy, s'a declarat puțin satisfăcut de evenimentele din Serbia. El nu se încrede în d. Ristic care s'a înclinat totdeauna între Austria și Rusia. Dupe d. Zankoff, abdicarea regelui e mai avantajoasă Austriei, pentru că o fantomă de rege, ca regele Milan era o alianță în care cineva nu putea să se încreadă. Menținerea dinastiei Obrenovicilor atârna acum de atitudinea regenților.

D. Zankoff a fost primit de principele Lobanoff. El 'va merge încurând la Belgrad.

Petersburg, 7 Martie

Novoie Vremia zice că abdicarea regelui Milan este consecința învrăjbirii sale cu Rusia, căci această învrăjbitură a făcut cu neputință cărmuirea regelui. După principiile de Battenberg e rândul regelui Milan și, adăogă ziarul, e cu puțință ca în curând să fie rândul regelui Carol al României.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a

CRONICA ZILEI

Colegiul II electoral pentru deputați din județul Roman se întrunește la 22 Martie ca să aleagă un deputat în locul d-lui Vasile G. Morțun, demisionat.

Colegiul III electoral pentru deputați din județul Roman se întrunește la 31 Martie ca să aleagă un deputat în locul d-lui Lascăr Veniamin invalidat.

D. doctor P. Hagiescu, care este și medic în serviciul militar, s'a desărcinat de îndatoririle postului de medic al plășei Constanța din județul Constanța.

D. Gr. Negură, licențiat în matematică și profesor la liceul din Bêrlad, e numit, sub rezerva drepturilor sale de profesor, în postul de revisor-scolar din județul Tutova-Fălciu, în locul d-lui I. E. Vasiliu, care urmează ași relua catedra sa de

institutor la clasa III de la școala Nr. 1 din Bêrlad.

Medicul de batalion stagiar doctorul Turbure Emanoil, de la școala sub-ofițerilor, s'a primit în armată cu gradul de medic de batalion în același serviciu.

Soldatul Pânzaru Vasile din regimentul 8 artilerie, s'a grațiat de restul osândei la care fusese condamnat de consiliul de resbel al corpului IV de armată pentru desertare în recidivă, ca fiind atins de tuberculoasă pulmonară, infirmitate cere'l face impropriu serviciului militar.

D. M. G. Stoicescu, actual perceptor al orașului Calărași, este numit controlor al județului Ialomița, în locul d-lui St. Brăcăcescu, demisionat.

D. Ștefan Ștefănescu, fost sub-cașier și actual controlor al județului Ialomița, este numit controlor-fiscal în locul d-lui Anastase Brăcăcescu, demisionat.

S'a aprobat convențiunea cu aneele ei încheiată la 10 (22) Ianuarie 1889, între ministerul lucrărilor publice și compania căilor ferate Lemberg-Cernăuți-Iași.

D. Ioan George Giurgea e numit în postul vacant de conductor dirigit al serviciului drumurilor din județul Tecuci.

D. Șava Vasiliu, fost comerciant, este numit membru în comisiunea de experți instituită pe lângă ministerul finanțelor, pe timp de un an, de la data depunerii jurământului.

D-na Emma R. Roseti, din Tergu-Oena, a dăruit haine și încălțăminte la 11 elevi din școala Nr. 1 de băieți și la 18 elevi de la școala Nr. 2 de băieți din acea urbe.

La adunarea generală a acționarilor Băncii Naționale, care s'a ținut Joi seara, au fost aleși d. Th. Ștefănescu director și d-nii A. Vericeanu și Derussi censori.

CORPURILE LEGIUITOARE

(SESIUNE ORDINARA)

Camera.

Sedința de la 24 Februarie 1889.

D. P. Cernătescu prezintă o petițiune. D. dr. Atanasescu și desvoltă interpellarea în privința d-rilor Asaky și Babeș. Oratorul arată interesul mare ce are țara de la prezența la facultatea ei a acestor doi doctori; și mai arată atitudinea ce au avut d-rii Râmniceanu și Severeanu față cu acești doctori.

D. Atanasescu face istoricul cum s'a adus d-rii numiți în țară, și arată rezistența făcută de d. dr. Râmniceanu în Cameră, când acest om de încredere, care și datorează poziția lui numai lui Ion Brătianu, de care a hotărât chiar să se despartă când d. Ministru Sturza a adus în Cameră proiectul de lege relativ la înființarea catetrelor d-lor Babeș și Asaki. Povestește apoi intrigele cari au urzit dupe venirea acestor doctori în țară, în capul cărora s'a pus vestitul doctor Râmniceanu. (Aplause).

Spune apoi oratorul cum Eforia a șters din buget fondurile pentru institutul de chirurgie al d-rii Asaki, cum a destituit ilegal pe dr. Kiriac Ionescu, care fiind numit prin decret regal și tot printr'un asemenea decret trebuia revocat; cum în fine a fost invitat ași face serviciul ca chirurg al armatei în 1877, și dacă trebuia luat în armată, apoi trebuia pus în aceeași categorie ca toți colegii săi medici primari.

Oratorul întreabă pe d. ministru de instrucție ce măsuri a luat și va lua pentru încetarea relelor cari amenință facultatea de medicină, și ce va face pentru a aduce în țară pe d. Asaki.

D. Atanasescu termină făcând apel la Cameră să acorde rădicarea unui monument hirurgiei și științei noastre medicale (aplause prelungite).

D. G. D. Teodorescu spune că e o rușine pentru țara românească de a ruga pe d-rul Asaki să vie în țară (murmure). D-sa zice că d-rul Asaki a fost numit fără concurs la două catedre și pentru d-sa sa făcut o lege specială; iar dacă a făcut campania ca chirurg, a fost plătit pentru aceasta. Zice apoi oratorul că nu trebuie să se asculte studentii, căci aceasta ar fi nu demagogie, ci anarhie.

D. ministru al instrucțiunii publice, T. Maiorescu începe prin a declara că recunoaște atât înalta capacitate a d-lui Asaki cât și meritul necontestabil al d-rii Babeș.

Acusarea că s'a călcat legea prin numirea acestor doctori fără concurs, cade de la sine când se știe că d-rul Babeș era recunoscut ca unicul în ramura Bacteriologiei, și n'ar fi avut nici cine să'l examineze nici cu cine să dea concurs.

În aceeași categorie se afla și doctorul Asaki, agregat la facultatea din Paris ca profesor de anatomie.

Cât despre scăderea din buget a unei sume pentru institutul de chirurgie, d. ministru explică cum d-sa a găsit bugetul ministerului instrucției făcut și că d. Râmniceanu ceruse scăderea din buget de la 6000 la 2000 suma alocată pentru acest institut.

Oratorul arată cum în Martie trecut după căderea guvernului I. Brătianu, d. Asaky, și-a dat dimisia, și că d-sa 'n-a spus să 'și-o retragă căci d-sa nu e un funcționar administrativ, prefect sau subprefect, și cel puțin de ochii lumii trebuie să 'și reia cursul. D. Asaky a primit, dar acum în Ianuarie 18 o a doua dimisie și a dat-o, dar după stăruințele studenților d. ministru a intervenit și d. Asaky și-a retras-o iar.

Despre destituirea d-lui Kiriac, d. ministru nu știe nimic, căci aceasta nu privește decât pe Eforie.

D. Asaki a mai cerut creșterea fondurilor pentru institutul d-sale hirurgicale, cari s'au pus în proces întocmai după cererea sa; cât despre o altă cerere, a spune de a se revoca decanul facultății de medicină, aceasta nu se putea de oare ce decanul nu e pus de ministru ci e alesul colegilor săi profesori. Și acuzările Camerii aduse d-lui Decan, nu 'și aveau locul de oare-ce Decanul trebuie să fie o persoană care să aibă toată autoritatea morală necesară.

D. ministru își exprimă dorința de a se aduce în mijlocul nostru doctorul Asaki (Aplause).

Se cere închiderea discuției, care după ce vorbește d. N. Voinov contra și d. N. Ionescu pentru se 'nchide.

D. Dr. Atanasescu dă cetire unei moțiuni prin care Camera își exprimă dorința ca guvernul va face ca d-nul Asaki să se întoarcă în țară.

Moțiunea se ține în secțiuni.

D. Dr. Severeanu are cuvântul în chestie personală. D-sa își arată părerea de rău ce simte că d. dr. Atanasescu, fost elev al său, l'a acuzat că e contra progresului și că a făcut piedici d-rului Asaki. D-sa protestă spunând că totdeauna a apărât dezvoltarea medicinei în or-ce ramură și reclamă ajutorul ministerului pentru localul de direcție de lângă spitalul militar, care e o baracă improprie serviciului.

După câte-va cuvinte ale d-lui dr. Atanasescu incidentul se închide și se suspendă sedința.

La redeschiderea d. ministru al finanțelor depune un proiect de lege.

Camera intră în ordinea zilei care cuprinde legea vânzării bunurilor statului.

D. D. Popescu, raportor, dă cetire articolul 4, care prevede ca pădurile mai mici de 50 hectare care se află pe moșiile statului, să se vândă comunelor în apropierea cărora sunt.

D. Valerian Ursianu propune un amendament prin care numărul de 50 hectare se crește la 100.

După câte-va explicații ale d-lui ministru de domenii amendamentul se respinge, iar articolul 4 se votează prin ridicarea de mâini cu amendamentul propus de comitetul delegaților.

La articolul 5, se depun 3 amendamente: unul al d-lor Nădejde și C. C. Dobrescu, care zice că în loc de 'moșiile pe cari se vor găsi..., să se zică: 'moșiile sau părțile de moși pe cari..., acest amendament se primește.

Un altul al d-lui I. Lahovari se respinge. Articolul 5, cu modificățiunea adusă, se votează.

Articolul 6 se votează fără discuție. La articolul 7 se prezintă un amendament de d. Peșiacov, care n'urmează l'retrage; și un altul de d. C. Dobrescu—Argeș, care se respinge.

D. I. Lahovari propune un articol adițional, care devine articolul 8, iar articolul 8 din proiect devine articolul 9. Acesta se primește nemodificat.

La articolul 10, care n'are proiect era 9, se naște o mică discuție, în urma căreia se votează articolul așa cum era redactat în proiectul guvernului.

Asupra articolului 11, care tratează modul de parcelare, fixând ca 3 părți să se împartă în loturi de câte 5 hectare, iar o parte din 4 să se împartă în loturi de 10 sau 25 hectare, d. Panu propune ca să se rezerve pentru loturile mari numai a 8-a parte.

Pas la vot cu bile, votul se declară nu și se ridică ședința, anunțându-se urmarea discuției pe mâine.

Senatul

Sedința de la 24 Februarie 1889

D. Plesniță cere dosarele relative la construirea tunelului Galați-Barboși.

D. Ciuflea citește pentru a treia oară propunerea pentru a se da dreptul la pensiune stenografilor din Cameră.

Printul G. Sturza vorbește pentru propunere și aceasta se ia în considerație.

D. Grădișteanu citește raportul comitetului delegaților relativ la biserică Serindai, în locul căreia propune a se clădi o catedrală.

D. St. Greceanu propune un amendament, invitând pe guvern să înceapă studiile preliminare pentru clădire, dar comitetul delegaților și ministrul resping amendamentul.

P. S. S. Mitropolitul primat apără biserică Serindai, ca și P. S. S. mitropolitul Moldovei.

D. P. Grădișteanu arată, că trebuie să se lase guvernului libertatea de acțiune.

D. Al. Florescu susține amendamentul d-lui Greceanu, care însă este respins cu 33 contra 30 voturi.

P. S. S. Mitropolitul primat declară că s'a abținut dela vot spre a nu face act de ostilitate față cu guvernul.

Se respinge și amendamentul d-lui P. Grădișteanu, deși era primit de comitetul delegaților și de guvern, ceea-ce produce o mare emoțiune.

CRIME—DELICTE—ACCIDENTE

Jud. Arges

În ziua de 10 Februarie, în comuna Bârsoiu, Maria Dumitru Ioana, văzând că una din oile sale, care era îngreunată, suferă cumplit din cauza durerilor de facere în timp de 6 zile, a tăiat-o. Mielul scos dintr'nsa a fost un monstru cu pielea goală peste tot corpul, capul ca de copil, picioarele de d'înainte scurte, iar cele de d'îndărăt cu pulpe groase, urechile de miel și coada ridicată pe spate. Monstrul, din nepricepere, nu s'a conservat.

Jud. Buzeu

În noaptea de 10 Februarie, individul Vasile Cazan Ionță, din comuna Glodeanu-Sarat, bând o cățătime mare de rachiu, a încetat din viață.

Jud. Ialomită

În luna trecută a murit în orașul Călărași femeia Drăgana Nedelcu Brângaciu, în etate de 103 ani; iar în ziua de 14 curent, a încetat din viață și soțul său Nedelcu Brângaciu, în etate 105 ani. Acesta din urmă n'a fost nici o dată bolnav greș în viața sa.

Jud. Ilfov

În ziua de 19 Februarie, în cătunul Potocanca, pendinte de comuna Bobesci-Bălăceanca, a murit Maria Dumitru în vârstă de 106 ani aproape.

În seara de 19 Februarie, Dumitru Sandu, țigan din Piteasca Paserea, dând cu arma un foc spre casa lui Soare Naipu, vecin cu el, așez din casă două fiți ai acestuia din urmă, Marin Soare și Cristea Soare, ca să vadă cine a dat cu arma. Ivindu-se ceartă între tus trei, fiul lui Dumitru Sandu, numit Ion Dumitru, a dat cu cuțitul, ce purta asupra, o lovitură în peptul lui Marin Soare, de ani 24, dorobant cu schimbul; în urma acestor rane, dus la spitalul Panteleimon, Marin a murit în noaptea de 21 curent.

MINELE NOASTRE DE CARBUNI*)

La căile ferate române avem deja trei sisteme de locomotive; acele pentru carbuni de piatră cărui sunt și cele mai importante și mai numeroase, acelea pentru lignite neogene și acelea cari ard păcură.

Aceste trei sisteme îngreunează întreaga administrațiune complicând întregul aparat al căilor ferate. Am amintit la locul său, că în țărî unde există carbuni mai buni ca lignitele neogene, acestea din urmă sunt foarte desconsiderate în raport cu primele calități. Suntem cu totul contrarii înlocuirii mașinilor construite pentru carbuni de piatră ce există în țară, cu altele pentru lignite, fiindcă cantitățile enorme de carbuni de piatră ce există în țară, ne vor impune d'a le înlocui iarăși cu mașini pentru carbuni de piatră: experiment, care prin urmare va costa mult, fără să aducă vre-un folos.

Tot asemenea vom spune și în privința mașinilor cari lucrează mai economic cu păcură ca cu carbunii străini, nu credem însă, ca această economie ar fi tot așa de mare întrebându-se carbuni de piatră din propria țară, ca să motiveze reconstrucțiunile generale, de și aceasta poate că a contribuit cu ceva la scăderea prețurilor carbonilor străini.

Localizarea basinelor a diferitelor calități de carbuni este cum urmează:

I. Basini carboniferi, etajul V

- 1) Basinul de la Săcul în Banat.
2) Basinul de la Aibental în Banat.

II. Basini jurasici (lias sinemuriau)

- 1) Recița-Doman în Banat.
2) Staiendorf-Anina în Banat.
3) Drencova-Berzasca în Banat.
4) Fünkerchen (Cinci biserică) în Ungaria.
5) Vulcan-Rosnov în Ardeal.
6) Dobra în Serbia.
7) Bolietin-Milanovăț în Serbia.
8) Zăiceri în Serbia.
9) Trnava-Rgotina-Bela-reca în Serbia.
10) Cadibagaz-Izoorci în Serbia.
11) De la Lubnița până la Kniajevaț și spre Alexinaț, și de la Kniajevaț până la Pirot în Serbia.
12) Berza-Palanca lângă Raduievaț în Serbia.
13) Camenița-mare lângă Cladova în Serbia.

- 14) Basinul de la Belogradic în Bulgaria.
15) Basinul de la Sofia în Bulgaria.
16) Un basin de la Mitrovița în Albania care ia o întindere până spre Ianina și în direcțiune nordică până pe teritoriul Sârbiei. D. Felix Hofmann susține, că straturile de carbuni al acestui basin aparțin formațiunii arătate sub I ca și acesteia, din ce rezultă, că ambele formațiuni productive zac una peste alta. Este dar posibil, ca Albania se devină cu timpul țara cea mai productivă de carbuni trebuincioși mării mediterane.

- 17) Basinul Naibit (Corcoaea, Og. Cărbunele) în România.
18) Basinul Baia-de-aramă-Cloșani-Tismana etc. în România.
19) Basinul Predeal-Sinaia în România.

Existența altor basini din tinuturile de la T. Jiū, Căneni, Râmnicu-Velci, Telega, Călimănești etc. cari aparțin acestei formațiuni, și unile probabil formațiunii cretacee.

Carbunii acestei formațiuni liasice posed o forță până la 7000 de calorii.

III. Basini cretacei

- 1) Senea-Lucova-Alexinaț în Sârbia.
2) Lopașu în România.

Acești carbuni posed forță până la 6000 de calorii.

IV. Basini eocene

- 1) Bahna-Orșova-Ieșalnița în România și Banat.
2) Petroșani-Lonești-Vulcani în Ardeal.
3) Gornea-Lupcova în Banat.
4) Bozovici în Banat.
5) Mehadia Iablanița în Banat.
6) Camenița-mare, Sicole-Vidin, în Serbia și Bulgaria.
7) Petroșani în Ardeal.

Acești carbuni posed forță de cea 4000 de calorii.

V. Basini neogene (Lignite proaste)

- 1) Basinul Munteniei (cel mai mare din Europa). El începe de lângă Bistrița (Mehedinți) și se limitează cu o linie nord-nord-estică care trece peste Șovarna, Glogova, Tismana, schimbând direcțiunea a-geasta spre T. Jiū, de unde apucă pe sub colinele Carpaților în direcțiune estică, trecând pe la Băile-Pucioase și Doftana etc. De la Bistrița (Mehedinți) acest basin se limitează în direcțiune peste Craiova, de unde continuă în direcțiune estică până spre București. Pentru o delimitare precisă al acestui basin, ar fi un studiu de mai mulți ani necesar.
2) Basinul de la Bara-Olt (Rarolt) în Ardeal.
3) Basinul de la Illyefalva în Ardeal.
4) Basinul de la Vlașco-polie între Belgrad și Svilainat în Serbia.
5) Basinul de la Costolaț în Serbia.
și 6) Basinul de la Zvezdan-Zăiceri în Serbia, din care estrage fabricantul de cărămidă Nicola Lalovic din Zăiceri lignitul necesar pentru arsul cărămidii trebuincioase tinutului zăicerean.

Aceste lignite posed o forță colorifică de abia 3000 de calorii.

Pentru industria română sunt basiniurile țărî arătate sub II și III de cea mai mare importanță, și numai acestor grupe trebuie dată întreaga atențiune.

Lignitul grupei V este un combustibil bun pentru trebuințe locale: pentru ars de cărămidă, basalt artificial, fabricațiune de sticlă *) etc. Fabricațiunea acestui basalt artificial este mai favorabilă fiind situată pe lângă minele de lignit, unde se află și argilul, ca și nisipul necesar acestei fabricațiuni, anulând astfel transportul materiilor brute până în Capitală, rezultând numai transportul produsului, care preține cheltuieli mai mici ca cel d'ântăit. Această împrejurare poate că ar putea salva minele de lignit existente, a căror situațiune este destul de serăcicioasă.

Terminând puținele cuvinte ce avem de spus în privința minelor de carbuni, atât din România cât și din țările vecine, să atingem și un alt subject, care din punctul de vedere ce mi-am propus, are asemenea destulă importanță.

I. Munteanu.

Inginer de mine.

*) Cu lignite neogene lucrează o mulțime de fabrici de sticlă instalate pe lângă minele de lignit de la Köflach în apropiere de Gratz în Sâria.

MAI NOU

Până acum nu s'a luat nici o hotărâre în privința numirii viitorului prefect al Constanței.

În săptămâna viitoare se vor rezolvi, la ministerul instrucțiunii publice, deosebitele concursuri ținute pentru ocuparea catedrelor din învățămîntul primar.

Se speră că, în cursul săptămănei viitoare, se va termina, în Cameră, dezbaterile proiectului de lege pentru înstrăinarea bunurilor Statului la sătenii.

De câțva timp cestiunea institutului medico-militar este tratată prin diferite ziare. Aci e vorba că se va desființa, aci că se va organiza pe alte baze, or că se vor aduce modificățiuni în mecanismul său actual.

Rezultă dar că reorganizarea institutului este pusă la ordinea zilei, și credem că cu drept cuvânt.

Noi de mai mult timp am zis, că această scoală medicală militară nu-mai educațiune militară n'a putut da elevilor, și aceasta nu atât din cauza defectuozității reglementelor, cât mai cu seamă din cauza vițioasei aplicațiuni a lor.

Acum dar când d. ministru de rezbel caută a face ca acest institut util armatei să dea roadele pe cari trebuie să le cerem în schimbul celor 80.000 lei, la cât se ridică bugetul lui anual, d-sa nu poate decât să aibă aprobarea tuturor. Școala trebuie militarizată și transformată într'o adevărată pepinieră de medici militari și care să servească totdeodată ca școala preparatorie pentru viitorii medici superiori. Iată baza reformei.

După cum prevăzusem dispozițiunile pe cari în atâtea rânduri le-am preconizat în privința boalelor de ochi care bântue armata și cari s'a aplicat d'odată cu ăvenirea la ministerul de rezbel a d-lui general Manu, a început să dea roade bînetăcătoare. Astăzi nu mai sunt în căutarea spitalelor de căt abia 250—300 de bolnavi de ochi, din 1200 căți erau în epoca corespunzătoare a anului trecut.

În afară de aceasta, medicii armatei au reîntrat la datoriile serviciului lor ordinar, păstrându și fiecare demnitatea sa științifică personală.

Azi dimineață s'a ținut un consiliu de miniștri la ministeriul de interne.

Comitetul societății funcționarilor convoacă o întrunire publică pentru mâine, Duminică, la ora 1 ziua, în sala vechiului Ateneu, în care se va da citire memoriului, espunerei de motive și proiectului privitor la asigurarea soartei funcționarilor, și se va supune discuțiunii acest proiect.

Elevii Școalei-Normale de Instituțori din București, conduși de directorul lor, s'a împărțit astăzi cu sfintele taine la Biserica-Albă de pe calea Victoriei.

Măine Duminică, la 26 Febr. c., la orele 9 dimineață, va avea loc întrunirea Congresului Cooperatorilor Români în localul societății Concordia Română din strada Regală, unde d. inginer N. Urlațeanu va vorbi despre Organizațiunea industriei în țară.

Membrii Ateneului s'a prezentat astăzi la secțiia notariatului și au scris actul prin care se autorizează d. C. Exarcu să reprezinte societatea pentru efectuarea unui nou împrumut de la creditul funciar urban, cu care se va achita restul lucrărilor de la Palatul acestui așezămînt.

Balul studenților universitari este amănat pe miercuri, 15 Martie. Se știe că acest bal se da în sala Teatrului Național.

Proprietarii împrumutați, membri ai societății creditului funciar rural, sunt rugați a se întruni astăzi, 25 Februarie, la 8 1/4 seara, la hotel Brofft, spre a se înțelege asupra dării de seamă a consiliului de administrație pe anul 1888, asupra ordinii de de zi a adunării generale convocate pentru ziua de 26 Februarie, precum și asupra diferitelor propuneri, care s'ar face.

Vestitul tragedian, Ernesto Rossi va juca, pentru beneficiul său, Miercuri, 1 Martie, la Teatrul Național, tragedia Othello.

Admiratorii săi nu vor mai avea apoi ocazie să l vază pe scenă.

Ultime Depesi Telegrafice

ALE ROMANIKI LIBERE.

— 8 Martie 1889 —

Berlin, 8 Martie. Cu ocazia jubileului său; mareșalul Moltke a primit felicitările personale ale perechel imperiale.

Imperatul i-a remis bustul său de bronz. Împărăteasa Augusta, o statuie mică a lui Wilhelm I. Împărăteasa Frederic i-a transmis felicitările sale; marele duce de Baden i-a remis el însuși ordinul credinței.

Mareșalul a primit de asemenea felicitările Imperatului Austriei, ale tuturor principilor germani ale, statului-Major austriac și celui bavarez, și adrese din mai multe orașe.

Paris, 8 Martie.

Ministerul a decis să autorizeze reînțoarcerea ducelui de Anuale în Franția.

Paris, 8 Martie.

Banca Franciel a consimțit să înainteze 100 de milioane contuarului de scont, în urma întrunirii șefilor principalelor stabilimente de credit cari au garantat creanța ce e de alminterea pe deplin zălogită de portofoliul contuarului de scont.

(Agenția Havas).

ARTE—TEATRE

Teatrul Național, Mercuri 1 Martie 1889, reprezentațiune extraordinară, în beneficiul d-lui Ernesto Rossi. Se va reprezenta Othello, tragedie în 5 acte de Shakespeare.

Teatrul Bulevardului. Cu începere de Duminică 26 Februarie, se va da în teatrul Bulevardului în toate seriile spectacole variate, de o trupă compusă de 30 artiști și artiști, specialități în canto, gimnastică, echilibriști, dans, etc.

În cursul postului Paștelui vor avea loc, în sala Noului Ateneu, patru Concerte simfonice sub direcțiunea d-lui E. Wachmann.

Inscrierile pentru abonamente se fac la Magazinul de muzică al d-lui C. Gebauer și la librăria Graeve.

Prețu abonamentului: Loje de 5 locuri pentru 4 concerte, 100 lei, 1 oje de 4 locuri pentru 4 concerte 80 lei, locul I pentru 4 concerte 20 lei, locul II pentru 4 concerte 12 lei, locul III pentru 4 concerte 8 lei.

BIBLIOGRAFIE

Revista nouă (Nr. 2—Anul II), are următorul sumar: I. Bianu, — A. T. Laurian; Iulia Hasdeu, — La muse et le poete; Ion Ghica, — Amintiri din pribegii; Gheorghe din Moldova, — Poesii; B. St. dela Vrancea, — Salonul Ateneului; T. D. Speranția, — Poveste de leac; R. Rosetti, — Clasele agricole în Moldova; Sc. Orăscu, — De acelaș dor (poesie); Al. Vlahuță, — Anecdote populare (critică); T. D. Speranția, — Socoteala ungurească (anecdota); I. Bianu, — Notițe bibliografice; S. I. Valbudea, — Mihail nebulun (heliografie); portret: A. Treb. Laurtan.

A apărut: Albumul literal al societății studenților universitari 'Unirea', cuprinzând 14 bucăți de: Iulia B. P. Hașdeu, O. Carp, S. Predescu, Georgescu, N. Săveanu, C. Vasiliu, A. Stavri, C. Calmuschi, M. Dragomirescu, A. Sachelarie și N. N. S.

S'a pus sub tipar Charta Daciei de G. T. Buzoianu, profesor de geografie în Craiova.

Charta conține toate sistemele muntoase din masivul Carpatie, toate văile precum și împărțirile administrative actuale.

Autorul speră că pe la finele lui Mai această chartă va putea fi pusă în circulație.

A apărut în Sibiu: Nașa Trina operetă comică într'un act, de dr. G. Vuia. Musica de Alex. Dorn.

VIN NEGRU

de Oravița și Golin-Drăncea Vechiū de 4 ani, calitate superioară tuturor altor vinuri.—15 fr. vadră și ALB DE DRAGAȘI din recolta anului 1888.—15 fr. vadră la PAUN POPESCU & Comp. 18, STRADA LIPSCANI 18.

COLOSSEUL OPPLER

SALA IMPERIALA

Duminică la 26 Februarie 1889

Mare Representatie de Gala

Primul debut al renumitei și admiratei trupă universală: Alfonso compusă de 8 persoane gimnastic-xilophoniste. Primul debut al renumitului jongleur Mr. Joao Madon The man of Mijstrij. Primul debut al excelentei duettiste franceze excentrice Surore Volka. Primul debut al renumitului transformator de dans Mr. St. Felix. Primul debut a plăcutei cantatrice internaționale Mm. Rosa Sebeschy. Primul debut al baritonului frances din Belgia Mr. A. Duval. Primul debut al echilibristului I. Petrini. La finele reprezentației marș tablouri de marmură aranjate de trupa flora, asemenea și debutul familiei Arbra și al d-lui German Popescu comic român.

Inceputul la orele 8 seara Omnibusurile vor circula până după reprezentație.

LA CAINELE NEGRU

Magasinul de Droge, Coloniale și Delicatese

ION TETZU

Succesorul lui GHESABEK-OVESA

Sămēntă de Trifoi adevărat de Lucerna specia cea mai productivă și cea mai rezistentă, asemenea sēmēntă de Iarbă pentru nutrețul vitelor și înfrumusețarea grădinelor

Reușita și producțiunea garantată APE MINERALE din toate sursele indigene și streine Comande efectuez în toată România.

IOAN RADOI

Licențiat în drept, fost președinte al Tribunalului comercial din București.

Imbrățișând cariera de avocat, se însărcinează cu susținerea proceselor înaintea tuturor instanțelor judecătorești din țară, precum și cu dresarea actelor de notariat și de competență comercială.

Nr. 2, Strada Oțetari, Nr. 2.

Consultațiuni de la 8—11 ore ante-meridiane, și de la 5—6 post-meridiane.

Dr. STERIE N. CIURCU

Viena. VIII. Alserstrasse 49. Cabinet de consultațiune cu celebritățile medicale din Viena, instituit în special pentru pacienții români.

Dr. N. Drăgulănescu

Dă consultațiuni pentru boalele de ochi urechi, nas și gură în toate zilele de la orele 1—3, p. m. Str. Rotarilor, No. 8 bis.

D-ruI NEAGOE, str. Dio-

nisie Nr. 23, dă consultații în toate zilele între oarele 2 și 3 p. m.

BURSA DIN BUCUREȘTI

24 Februarie (8 Martie) 1889

Table with columns: VALORI, Tiber, Cota oficială, and various market data entries.

Tendința pieței, Fermă

(*) A se vedea Rom. Liberă 3432.

CASA DE SCHIMB MOSCUNACHMIAS

Nr. 8, în palatul Principele Dimitrie Ghika, (Dacia-Romania) Strada Lipsanilor, în fața noului clădirii a Băncii Naționale. BUCUREȘCI

	Cumpără	Vinde
5% Renta Amortisabilă.	97 1/2	98 1/2
5% Renta Perpetua Română	97	98
5% Oblig. de Stat (Conv. Rur.)	100	100 1/2
4% Renta Amortisabilă.	83 1/2	83 3/4
9% Municipale	87	87 1/2
10 ls. Casei Pens. (300 l.)	240	245
7% Ser. funciare Rurale	104 1/2	105
5% " " Urbane.	104 1/2	104 3/4
6% " " " " " " " "	101	102
50% " " " " " " " "	94 1/2	94 3/4
50% " " " " " " " "	82 1/2	83
Acțiuni Banca Națională.	990	1000
3% Losuri Serbesce cu prime.	72.50	75
cu prim Em 1888.	13	14
Crucea Roșie Italiane. cu pe.	28	30
† Albă Holandeză	25	27
" " Austriace.	41	44
" " Ungare.	28	30
" " Basiliica Domban.	17	20
" " Otomane.	50	54
cu prime Buc. (20 lei).	50	55
Aur contra argint săd bilete.	1 1/2	1.25%
Florin Wal. Austriac	210	212
Mărci germane.	124	126
Bancnote franceze.	100	100 1/2
idem Italiene.	99 1/2	100
Ruble Hartie	270	275

NB. Cursul este socotit în aur.

Mare Depou de Vinuri de Drăgășani HOTEL KIRIAZI

Vinde en gros și en detail Vinuri veritabile de Drăgășani VECHI și NUOI Vin negru Golu-Drâncea Pelin. — Ţuică veche și Drojdie Prețuri moderate.

George Șerbănescu Hotel Kiriazi, Str. Bănarilor, 5. DE INCHIRIAT De la 23 Aprilie viitor Etagiul I din Strada Lipsanilor Nr. 2

Pentru Anunțuri a se adresa La Hamburg, la Heintz Eisler. Annoncen expedition pentru Germania.

MARELE CIRC SIDOLI

7, Str. Poliției, 7. Astăzi Sămbătă 26 Februarie 1889

MARE Representațiune Cu concursul mai multor artiști noi. Duminică 26 Februarie 1889 două mari reprezentațiuni

CASA DE SCHIMB & COMISION RUSSU & JACOB

La „Bursa” Română 2, Str. Lipsanilor în fața vechiului Palat Dacia 2

	Cumpără	Vinde
5% Renta Amortisabilă.	98 1/2	98 3/4
5% Renta Perpetua	97 1/2	98 1/2
6% Oblig. de Stat (C. Rur.)	100	100 1/2
4% Renta amortis.	83 1/2	83 3/4
5% " municipale	83	87 1/2
7% Scrisuri fonc. rurale	104 1/2	105 1/2
5% " " urbane	96 1/2	97 1/2
7% " " " " " "	104 1/2	105
6% " " " " " "	102	103
5% " " " " " "	94 1/2	95 1/2
5% " " " " " "	82 1/2	83 1/2
Acțiuni Banca Națională.	985	1000
Dacia-România.	272	280
300 Oblig. Pensiuini	240	245
Imprum Serb. 1888 (Emis. 10 fr)	13	14 1/2
Losuri + roșie austriacă	40	44
" " roșie ungare	26	30
" " roșie italiene	27	32
Dombau Basiliica	18	20
Otomane cu prime	49	54
Canal de Panama	—	190
Agio bilete contra aur	80	110
Florin val. austriacă	2.09	2.11
Mărci Germane	1.24	1.26
Bancnote Franceze	100	100 1/2
Ruble de hârtie	2.66	2.73
Losuri + Albă Holandeză.	25	26 1/2

NB. Cursul este socotit în aur.

Nici o pierdere! Nici o pierdere!

CÂȘTIG SIGUR

PERDERE IMPOSIBILĂ.

Șansa considerabilă de câștig.

Sub titlul caracteristic „Câștig sigur” am înțrunit următoarele cinci obligațiuni, care oferă cumpărătorilor avantajul excepțional și în adevăr unice.

1. Cu aceste obligațiuni, având de 21 ori pe an șansa de a câștiga o adevărată avere, cumpărătorul are siguranța absolută de a primi într-o zi, cel puțin 386.50 franci în aur, deci un câștig sigur de 181.50 franci, căci după cum se va vedea mai jos, aceste cinci obligațiuni costă împreună numai 205 franci în număr, afară de acesta oferim și alte ușurări de plată indicate mai departe.
2. Aceste obligațiuni care nu trebuie să se confunde cu biletele simple de loterie, nu își pierd nici o dată valoarea; prin urmare pot fi vândute, se pot lua bani cu împrumut pentru ele cu cea mai mare ușurință și de la orice bancher. Încetați a cumpăra simplele bilete ale loteriilor germane cu care este cu neputință a câștiga o sumă mai mare și cu care se riscă cu mai multă siguranță a pierde cu totul banii sei.
3. La 1/13 Ianuarie al fiecărui an, cumpărătorul va primi 3 franci interese pentru cuponul obligațiunei 3% împr. serbesce 1881.

NUMELE OBLIGAȚIILOR	Numărul tragerilor pe an	DATA TRAGERILOR	CÂȘTIGURI principale.	CÂȘTIGURI sigure.
Oblig. Căile ferate otomane 1870	șase	1 Febr. 1 Apr. 1 Iun. 1 Aug. 1 Oct. 1 Dec.	Fr. 600.000	Fr. 232
Oblig. Statului Serbesc (monop. tutun.)	trei	2 Ian. 1 Mai. 1 Sep.	Fr. 300.000	Fr. 12.50
Obligațiune 3% împr. serbesce 1881	cinci	14 Ian. 14 Mart. 14 Iun. 14 Aug. 14 Nov.	Fr. 100.000	Fr. 100
Obligațiune Dombau-Basiliica 1886	trei	1 Iun. 1 Dec. 1 Mart.	Fr. 100.000	Fr. 12
Obligațiune Crucea-roșie Ital. 1885	patru	1 Febr. 1 Mai 1 Aug. 1 Nov.	Fr. 100.000	Fr. 30
	21		Fr. 1.200.000	Fr. 386.50

*). Obligațiunile eșite cu cel mai mic câștig continuă a participa la tragerea câștigurilor.
f). Guvernul otoman plătește 58% din valoarea nominală a câștigurilor losurilor turcesti.

Vindem acest grup de cinci obligațiuni pe care le numim „Câștig sigur” cu suma de 205 franci în aur sau

- 220 franci în aur plătibili 100 franci îndată și 120 după un an, sau
- 240 franci în aur plătibili în 4 rate trimestriale de câte 60 franci, sau
- 260 franci în aur plătibili în 13 rate lunare de câte 20 franci.

Indată după trimiterea celor 100 sau 60 sau 20 de franci în aur, sub scriitorul va primi numărul obligațiilor sale, cu care participă singur la toate tragerile și la totalitatea câștigurilor

Câștigurile se vor plăti la domiciliul câștigătorului cu cea mai mare discrețiune.

TRAGERILE NU SE POT AMANA SUB NICI UN PRETEST

Obligațiunile originale vor fi trimise cu întorcerea poștei și sub plic recomandat

Cererile, însoțite de suma respectivă, în bilete de bancă din toate țările, mandate poștale sau cec la vedere pe o piață a Europei să se adreseze la

MONITEUR DE LA CHANCE UNIVERSELLE LA VIENNA

Tote cererile trebuie să se adreseze direct la adresa indicată mai sus. Garanția originalității noastre a acelor obligațiuni, care vor fi prevăzute cu sigiliul casei noastre. Diarul nostru publică în limba franceză, greacă și română listele oficiale de tragere a tuturor losurilor fără excepțiune. Abonamentul anual costă 6 franci.

Primim drept plată ori ce cupon cu scadența în cursul anului curent. Cumperăm și vindem ori-ce obligațiune sau los după cursul zilei. Răspundem la ori-ce scrisoare sau cerere de informațiuni, care va fi însoțită de o mărca de 25 bani pentru fructarea răspunsului.

Se poate scrie în limba franceză, germană, engleză, italiană, greacă și română.

Tipografia Curții Regale, F. Göbl Fii, eșecută orice lucrări atingătoare de această branșă.

IMPORTANT UNT-DE-LEMN

Curat de măsline de Italia și Grecia, garantat.—Prețuri foarte moderate.

Sămânță nouă de trifoi gazon și lucernă

Articole orientale: mare deposit de colțiale, și transit.

C. Polycroniade & Comp. București.—Strada Pătrașcu-Vodă Nr. 5.—București.

SAPON IXORA

Curăscut pretinzându-se superior la toate celelalte săpăne.

ED. PINAUD 37, Bd de Strasbourg, PARIS

D-NA IULIA COCORESCU

(Eleva lui Marmontel) 9, Strada Dreapta, 9

Da lecțiuni de Pian acasă și în oraș. Mai face încă un Curs de Piano și alți de Teorie-Solfegiu. Piano de 3 ori pe săptămână 16 lei pe lună. Teorie-Solfegiu o dată pe săptămână 8 lei pe lună

Cel mai eficient și sigur împrumut cu prime

NOILE LOSURI

Crucea Alba Holandeză din Anul 1888 a florinilor 10

Având trei trageri pe an:

1 Aprilie 1889	1 August 1889	1 Decem. 1889
Câștigul principal Fr. 100,000 In numerar.	Câștigul principal Fr. 400,000 In numerar.	Câștigul principal Fr. 100,000 In numerar.

Tote platibile fara nici o retinere.

Cel mai mic câștig cu care trebuie să iasă fie-care Los, este de fr. 28 ureându-se până la fr. 50, și prin urmare pierderea capitalului este cu totul imposibilă chiar în cazul cel mai defavorabil.

Aceste losuri originale se găsesc de vânzare la toate casele de schimb și de Banca.

FONDAT IN 1876

INSTITUTUL BERGANIENI

BUCUREȘCI.

Internat Externat

Autorizat de onor. Minister al Instrucțiunii publice.

Instrucțiuni după programa școlilor statului.

Preparațiune pentru gimnaziile și școlile reale în străinătate. — Strada Bibescu-Vodă, Nr. 1.

Tapeturi, Pervazuri poleite

și PLAFUNURI IN RELIEFF

Vergele de alamă pentru Scări, Sticle pentru Uși (Plaques propété) din cele mai renumite fabrici, cu prețuri foarte moderate, recomandă Onorabilului Public subsemnatul

H. Hönich

TAPIȚER ȘI DECORATOR

București, — 3, Strada Știrbei-Vodă, 3. — București

Hârtia de la fabrica din Câmpulung.

STEFAN OIESCU

Strada Cereș No. 6 bis, suburbia Isvor, coloarea verde dorește a da meditațiuni de clase primare, gimnaziile, a face traduceri în limba latină, greacă, franceză, germană, și primește a fi copist la vre-un birou în capitală.

„ROMANIA LIBERA”

Ziar politic, economic, cotidian

Nr. 3 bis, — ADMINISTRAȚIA PASAGIUL ROMAN, — Nr. 3 bis.

Primesce anunțuri inserții și reclame, cu prețuri moderate.

București.—Tipografia Curții Regale, proprietari F. Göbl Fiii, Pasagiul Român, No. 12